

ministers blijkens haren brief aan dese regeering van ultimo augustus passato. Fol. 522r.

(Er is een extract van de resolutie van de Hoge Regering van 10 augustus 1761 gezonden, waarin erop gewezen wordt dat de particuliere vaartuigen die met passen uit Batavia naar de oostelijke gebieden vertrekken, daar werkelijk moeten heengaan. De sjahbandars is opgedragen lijsten te maken van passen die sinds het begin van januari 1761 naar de Grote Oost, Java, Cheribon en Bantam, alsmede naar Sumatra's Westkust zijn verleend en daarmee voort te gaan. [fol. 523] Zoals al met Ambon is geschied, werd de besturen van deze kantoren bevolen om aan te tekenen welke schepen met zulke passen zijn aangekomen en wat hun lading is. Zulke lijsten moeten naar Batavia worden gezonden, waar ze door de ontvanger-generaal en de sjahbandars met de lijsten van verleende passen vergeleken kunnen worden. Aan de Hoge Regering wordt dan gerapporteerd welke schepen aankwamen en welke niet, opdat naar het laatste onderzoek gedaan kan worden. Betreffende de vaart door burgers van Ambon en Banda en van zes vaartuigen om van Makassar rijst te halen, moet erop gelet worden dat deze vaart echt noodzakelijk is en dat er geen verboden handel, in het bijzonder in specerijen, wordt gedreven. Het antwoord van het bestuur op het extract uit de brief uit Nederland van 2 oktober 1759, dat met de meest recente brief werd ontvangen, is naar Nederland doorgezonden. [fol. 524] Er wordt verwacht dat de beloften van het behouden van de kruidnagelverbouw, van de bevordering van de pepercultuur en van het vermeerderen van de inkomsten en het verminderen van de uitgaven zullen worden nagekomen. De bestelling van contanten en goederen zijn uitgevoerd. De wissels tot een bedrag van rsd 30.000 en rsd 17.056 zijn onder uitbetaling van het agio aan de tellers afgelost. De Gustaaf Willem en de bark de Draak zijn gezonden om de kruidnagels naar Batavia te vervoeren. De vier schepen, namelijk de sloep de Nagelboom, de pantjalangs de Hoop en de Spion, en de sloep de Pepertuin zijn voldoende, mits er een andere lichte pantjalang i.p.v. de laatstgenoemde 24 jaar oude sloep wordt gestuurd. [fol. 525] Er is een pantjalang gebouwd, die het komende jaar wordt gezonden. Het bestuur op Ambon is bevolen om de Gustaaf Willem op de terugreis langs een kantoor op Java te sturen om daar rijst voor Batavia in te laden. Om ruimte te winnen moet er achter de balk van het koksluik een hok getimmerd worden, waarin via het achterluik 50 à 60.000 lb kruidnagels gestort kunnen worden. Men moet dit hok met planken bekleden en 4 à 5 voet met ballast ophogen en met gaba-gaba afwerken. Aan de andere zijde moet het schot behoorlijk worden afgemat. Na het laden dient men het luik te verzegelen, terwijl het bestuur de gezaghebbers schriftelijk moet opdragen, ook bij het laden van rijst op Java, tegen fraude en bederf te waken. De particuliere handel en vaart op Ambon omvatte zeven sloepen, twee kuntings, zeven sampans en negen opgeboeide orembaais. Tevens kwamen dit jaar uit Makassar vijf vaartuigen met 347 last rijst aan. [fol. 526] Het bestuur verklaarde dat deze vaart nodig was voor de aanvoer van rijst en dat er geen angst hoefde te zijn voor smokkel in specerijen door de burgers en bevolking. Er is opdracht gegeven hiertegen te waken met de wens dat er geen gebrek aan rijst mag komen. Laatst was er zo'n schaarste dat de prijs tot rsd 80 het last steeg. Het is goedgekeurd dat toen aan de arme bevolking uit de pakhuizen met een enkele maat rijst tegen rsd 55 het last is geleverd, totdat door de komst van een burgervvaartuig de prijs tot rsd 50 het last was gedaald.

Mutaties onder de dienaren. Opperkoopman en hoofdadministrateur Pieter van Jongstal vertrok op zijn verzoek met behoud van gage naar Batavia en is opgevolgd door koopman Govert Ludolph van Beusechem; deze is vervangen als hoofd op Saparua door onderkoopman Gabriël Adrianus de St. Glain, die tot koopman is bevorderd. Diens post als hoofd op Haruku is ingenomen door de onderkoopman en soldijboekhouder Matthijs Hartog. De provisionele aanstelling van onderkoopman en winkelier Johan Constantijn Cruipenning als resident op Buru [fol. 527] ter vervanging van onderkoopman Gijsbertus Theodorus Papegaaij, die zonder gage naar Batavia was overgekomen, is bevestigd. Tevens is de aanstelling tot winkelier van onderkoopman Jacobus Olivier goedgekeurd, terwijl zijn